

MARTIN KOLÁČEK

GENERACE

EPIZODA 2

PANIKA

GENERACE

Epizoda 2

PANIKA

Martin Kolářek

„Tarie, zlato, vstávej,“ ozval se ženský hlas z obývacího pokoje. „Ranní ptáče dál doskáče. A taky udělá testy na inženýra.“

Tarie otevřel oči. Upřel pohled na tmavě modrý strop s dohasínajícími diodami a jedním načervenalým světlem po straně. Trapný pokus o nápodobu svítání dnes působil ještě nepřátelštěji než obvykle.

„Už skáču,“ zavolal zpět co nejveselejším tónem, jaký dokázal vygenerovat. Pro sebe ale potichu zabručel: „Todle ptáče doskáče leda tak k záchodu, kam strčí hlavu a dobrovolně se utopí.“

Cítil se mizerně. Většinu noci nespál. Jen se převaloval a hlavou mu běžely katastrofické scénáře, v nichž končil ne jako uznávaný EM inženýr, ale jako ubohá, všemi zapomenutá troska opravující recyklační systémy. Když přece jen na chvíli zabral, zdál se mu přiblížený sen o modrých vytáhlých lidech, co přicestovali z budoucnosti, aby kdovíproč právě jeho varovali, že Libre 4 je neobyvatelná. V poslední týdně se tenhle sen opakoval každou noc. Pokaždé byl živější a delší než noc předchozí. A pokaždé se po něm Tarie probudil s ještě větší bolestí hlavy.

Posadil se na posteli. Tupá bolest na čele ho informovala, že ani dnes mu nebude o nic lépe. A co hůř, žaludek působil, že se chystá v blízké době zbavit všeho, co v něm bylo. Stejně tak střeva.

Tarie vstal. Zamotala se mu hlava, takže si musel znovu sednout.

Cítil mravenčení v nohách.

„Tohle není dobrý,“ zašeptal pro sebe.

Ale nedá se nic dělat. Má před sebou možná nejdůležitější zkoušku v životě. A udělat ji prostě musí. I kdyby měl zkolabovat.

Na záchodě našťestí vylučovaly jen orgány, které jsou k tomuto účelu určeny. Žaludek vydržel.

Tarie si umyl ruce a vydesinfikoval je ultrazvukem.

Pak přišel do obývacího pokoje.

„Dobré ráno, zlaté,“ usmívala se na něj Rialetta, jeho máma. „Tak jak se cítíš ve svůj velký den?“

Cítím se, že chci pnu, děkuji za optání!

„Jo, dobrý,“ zalhal a sedl si ke stolu. „Co že jsi už vzhůru? Zkoušku orchestru máš až za dvě hodiny, ne?“

„Přece nenechám svého syna v jeho velký den o hladu! Udělala jsem ti snídani. Tvoje oblíbený batáty s lilkem. Když je to ten velký den.“

Kdybys trochu míň opakovala „velký den“! Fakt potřebuju, aby mi ještě někdo připomínal, že když to zvořu, zkažím si celý život!!!

„Díky, to je od tebe moc hezký,“ pronesl nahlas.

„Tak tady máš.“ Položila na stůl před něj jídlo. „Pořádně se posilni.“

Znovu ten pocit, že bude zvracet. Vůně, kterou obvykle miloval, byla dnes nesnesitelná.

Rialetta se na něj chvíli beze slova dívala. Když viděla, že nezačal hned jíst, řekla: „Já vím, jsi nervózní, tak úplně nemáš chuť k jídlu, vid’? Ale musíš něco dostat do žaludku, abys ten den pak zvládal.“

To bude dost k ničemu, když to pak všechno zas vyblíju, nemyslíš?!?

„Jo, já vím, děkuju.“

Už samotný akt vložení batátu do úst ho stálo nemalé úsilí. Polknout ho bylo skoro nemožné. Převaloval ho v puse sem a tam a nemohl donutit jícen, aby provedl proces příjmu potravy.

„Dej si načas, nikam nespěcháme,“ řekla Rialetta a otočila se k lince.

Usrknul trochu limonády, která stála na stole. To mu pomohlo sousto konečně polknout. Žaludek neprotestoval. Naopak, tvářil se, že mu jídlo udělalo dobře.

Tarie proto zopakoval postup. Batát, limonáda, na sílu polknout. Šlo to. Po deseti minutách měl snědenou polovinu porce.

„Udělala jsem ti taky svačinu,“ řekla mu pak máma. „Potřebuješ spoustu energie.“

Při tom, kolik energie mě stojí to polknout, je to fakt zbytečný. Jsem efektivní jak parní lokomotiva.

„Jasně, díky.“

„Vzpomínám, jak jsem sama dělala zkoušky, když mi bylo jako tobě. Samozřejmě u mě to bylo na hru na klavír a byla jsem vlastně jediná...“

Občas býval na svoji mámu alergický. Její švitořivý optimismus by svou kadencí udolal i velikonočního zajíčka. Dnes měl ale obzvláště pocit, že jestli Rialetta nezmlkne, bouchne mu hlava. Měla totiž tendenci bouchnout i sama o sobě.

„Mami, promiň,“ řekl, jak neklidněji dovedl, „potřeboval bych si ještě v hlavě zopáknout, jestli si dobře pamatuju specifikace EM pole.“

„Už mlčím, už mlčím,“ usmívala se. „Ať má můj malý geniální vědátor prostor myslet.“

„Díky.“

Jak zjistil, ticho mu nedělalo o nic lépe. Místo matčina švitoření mu hlavu naplnily myšlenky na to všechno, čím si nebyl

jist. Vše kolem EM znal do detailu, ale test nebude jen EM. Bude tam cokoliv o struktuře lodi, motorech, systémech napájení... Jestli dostane polarizaci pláště kvantových počítačů nebo podobnou odpornost, je nahraný. Je možná geniální, ale taky je mu dvanáct. Jistě, výsledek testu se bude násobit věkovým koeficientem, jenže nula násobená věkovým koeficientem je pořád nula...

Zase se mu obrátil žaludek naruby.

„Asi vyrazím do školy o něco dřív,“ řekl. „Projdu se kolem a trochu si pročistím hlavu, než sednu k testu.“

„No jasně. Když je třeba se soustředit, není nad čistý vzduch.“

Jo, dobrej nápad, asi strčím hlavu do vzduchotechniky a zapnu odsávání.

„To rozhodně.“

„Tak tady máš tu svačinu. A neboj, ty nedojedený batáty ti schovám a budeš si je moct vzít potom.“

To je fakt to, co mě teď zajímá!

„Děkuju, seš moc hodná.“

„Tak zlom vaz!“

Jo, to by moje problémy vyřešilo.

„Jasně. Tak zatím.“

Škola byla od jejich bytu méně než deset minut pěšky. Vzal to proto delší cestou přes park. Sedl si tam na lavičku, ale zjistil, že když sedí, je v křeči. Jako by měl každou chvíli vyskočit z kůže. Začal proto chodit po hlavní cestě sem a tam.

Jestli mě někdo uvidí, bude si myslet, že jsem blázen, pomyslel si, když podesáté obracel na konci cesty a chystal se rázovat zase zpět.

Ke škole dorazil s předstihem. Prošel vchodem budovy, kde panoval obvyklý ruch, pak stejně rušnou chodbou. Nakoukl do třídy, v níž měly probíhat inženýrské testy. Při tom pohledu mu zase poskočil žaludek. Uvnitř už teď, čtvrt hodiny před začátkem, sedělo minimálně deset lidí. Některé ani neznal – museli být z jiného sektoru. Hlavně ale všichni byli starší než on.

„Tarie!“ uslyšel za sebou.

S trhnutím se otočil.

V ústrety mu šla učitelka dějepisu Kadeq. „Prosím tě, nevíš, co je s Daniou?“

„Co by s ní bylo?“ divil se Tarie.

„Nepřišla na test. Přitom mi svatosvatě slíbila, že tady bude.“

No super, další věc, co fakt potřebuju řešit zrovna teď.

„Nemá jenom zpoždění?“ zkusil to.

„Společenské vědy začínaly už před hodinou. Nemluvil jsi s ní? Neříkala něco?“

„No...“ Tarie se zatvářil nejistě. Proč to musí Kadeq říkat zrovna on? „Ona moc nechce dělat historii. Teda jako profesně, víte? Historie ji moc baví a má vás ráda, ale nevidí v tom svoji budoucnost.“

„Já se z té holky zblázním!“ povzdechla si dějepisárka. „Za celých dvacet let, co učím, jsem nepotkala nikoho s takovým

zájmem a talentem. Takhle kriticky pracovat s prameny neumí často ani dospělí. Máme tři garantovaná společenskovědní místa s plným uplatněním a ona to jen tak zahodí?“

„Jo, to je celá ona. Tvrdohlavá, že by mohla tou hlavou rozbítet zdi. Vlastně jsem ji i jednou viděl, jak se o to pokusila.“ Při té vzpomínce se pousmál. Byla to první pozitivní myšlenka od chvíle, kdy se dnes probudil.

„Zkusím pro ni domluvit náhradní termín,“ řekla Kadeq, „ale jestli se to povede, nebudou jí ho držet dlouho. Prosím, až ji potkáš, řekni jí, aby se za mnou stavila.“

„Jako k vám domů?“

„Tak když nepřijde do školy, kam jít?“

„Dobře. Vyřídím.“

„Děkuju. A hodně štěstí u zkoušky.“

Tarie konečně vstoupil do třídy, v níž během posledních let absolvoval většinu inženýrských kurzů. Marta, o dva roky starší holka, mu s úsměvem zamávala. Odpověděl jí stejně, ačkoliv si uvědomoval své vlastní pokrytectví. Marta byla jeho největší konkurencí. Společně s Rixem, prťavým pihovatým skřetem, co seděl v přední lavici. Ten se ani neobtěžoval opětovat mu pokývnutí hlavou.

Pablb, pomyslel si Tarie a usedl do nejbližší prázdné lavice u dveří. Přímo pod světelný panel, na němž se v průběhu standardní výuky zobrazovaly vzorečky. Nyní byl ale vypnutý.

Konečně dovnitř vešel Ulm. Ani jeho přítomnost však Tariemu nedodala na sebevědomí. V průběhu roku Ulm vždy, když přicházel na výuku, měl úsměv od ucha k uchu a vítal je veselé slovy: „Ahóóój inženýři, ahóóój inženýrky, váš Opičák je tady!“

Jenže dnes bylo všechno jinak. Dnes měl na tváři vážný výraz.

„Dobré ráno všem,“ pronesl strojeně, zatímco pochodoval ke katedře. „Doufám, že nikdo nepřišel na výuku. Dnes tady bude probíhat velký tříletý test na pokračující vzdělávání v inženýrských oborech.“

Udělal pauzu. Rozhlédl se po třídě. „Protože nikdo nevstává a neprchá ze třídy, předpokládám, že jste opravdu přišli na test.“ Začal počítat přítomné: „Pět, deset, patnáct... šestnáct osob? Znovu se zeptám: Opravdu jste tu správně? Otevírá se dohromady jen šest pozic. Exkluzivně dvě na EM motory, jinak standardně dvě na strukturální studia a dvě na interní systémy. To je všechno. Ostatní z vás do inženýrských programů přijati nebudou a nejspíš kvůli své přítomnosti zde přijdou o možnost dělat zkoušku jinde.“

Stále nikdo nevstával.

„Test se nedá opakovat,“ pokračoval. „Opravdu, OPRAVDU, ho všichni chcete dělat?“

Znovu udělal pauzu. Tarie měl pocit, že omdlí.

„Ani teď nikdo z vás neodchází... Tak dobře, obálek máme našťestí připraveno dostatek.“ Zarazil se. „Jo, a abych nezapomněl. Vzhledem k tomu, že EM motory se již předčasně spustily, jsou potřeba co nejrychleji ti nejlepší, proto...“ Tarie měl pocit, že se při těch slovech podíval na něj. „... se při výběru na EM pozice nebude uplatňovat věkový koeficient.“

Tarie zalapal po dechu. Bez bodů za nižší věk nikdy nedokáže překonat Martu a Rixe.

Učitel začal rozdávat obálky s testy.

„V obálce najdete pad označený písmenem A. Na něm je zadání testu. Odpovědi vpisujte přímo pod zadání. Pad B je určený pro vaše výpočty. Odevzdávat ho budete na konci zkoušky taky, ale budeme k němu přihlížet pouze při rovnosti bodů, nebo kdyby nastaly nějaké nesrovnalosti, například podezření z opisování.“

Když rozdal všechny testy, vrátil se před třídu a zapnul rušičku intranetového připojení. „Takže, teď je devět hodin a sedm minut. Na práci máte dvě hodiny. To znamená, že v jedenáct nula sedm končíme. Tak hodně štěstí.“

Tarie otevřel obálku, vytáhl oba tablety a spustil je.

1. UVEĎTE PLANCKOVU KONSTANTU, JEJÍ
HODNOTU, VÝPOČET A JEJÍ ZAŘAZENÍ
DO SCHRÖDINGEROVY ROVNICE.

To je snadný! usmál se Tarie a trochu se mu ulevilo. *Jestli to budou takovýhle základy, mám to v kapse.*

Ani nepokračoval k druhé otázce a rovnou odpověděl na tu první. Pravda, Schrödingerova rovnice jeho bolavou hlavu zaměstnala, ale když ji dal dohromady, byl si jist, že je správně.

2. VYPOČÍTEJTE MAXIMÁLNÍ RYCHLOST EM POHONU, JESTLIŽE $R_{\mu}=2,4$.

Zamyslel se. R_{μ} nikdy moc neřešil. To byla konstanta. Buď -1, 0, nebo 1. Nikdy nikde neviděl, co by se dělo při 2,4.

To je chyták! došlo mu. *To by se prostě nezformovalo EM pole.*
Zadal do odpovědi 0.

3. JAKÁ JE REAKČNÍ DOBA SENZORŮ POZITRONOVÉHO AKCELERÁTORU?

Žaludek se mu obrátil. Tohle vůbec netušil.

Přeskočil na čtvrtou otázku. Byly to nějaké výpočty, to zvládne. Pátá otázka také. Zabere to tak půl hodiny, ale ví, jak na to. Jenže pak přišla otázka poslední...

6. UVEĎTE CHEMICKÉ SLOŽENÍ FILTRŮ PRO RECYKLACI LÉKAŘSKÉHO ODPADU.